

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา

A Development of English for Local Tourism Instructional Model in Nakhon Ratchasima Province

ธนาชาติ หล่อนกลาง^{1*}
Thanachart Lornklang^{1*}

รับบทความ 5 สิงหาคม 2563 แก้ไข 12 ตุลาคม 2563

ตอบรับ 17 ตุลาคม 2563

Received 5 August 2020 Revised 12 October 2020

Accepted 17 October 2020

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาเป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 2) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น การพัฒนารูปแบบฯ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ระยะที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพรูปแบบฯ โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่กำลังศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 36 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือวิจัย คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แบบวัดความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น และบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ (t-test) ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีกระบวนการจัดการเรียนการสอน 5 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นปฐมนิเทศ ขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นนำเสนอโครงการ และขั้นสรุป

2. การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สามารถใช้

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา 30000

Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000 Thailand

* Corresponding author, e-mail: thanachart_lornklang@hotmail.co.th

เป็นแนวในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน บทเรียนและกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทการท่องเที่ยวได้

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน การท่องเที่ยวในท้องถิ่น การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ABSTRACT

An English for local tourism instructional model in Nakhon Ratchasima province was developed to enhance students' English oral communication ability using a research and development methodology. The purposes of this research were; 1) to develop an English for local tourism instructional model in Nakhon Ratchasima Province, and 2) to evaluate the quality of the developed instructional model. The research procedure was divided into 3 phases: 1) develop the English for local tourism instructional model in Nakhon Ratchasima Province; 2) construct the research instruments, and 3) evaluate the quality of the developed instructional model by implementing it with 36-undergraduate students who were enrolled in English for local tourism in the first semester of the academic year 2018 at Nakhon Ratchasima Rajabhat University. The samples were selected using cluster random sampling. The research instruments were the oral communication ability test, local attraction knowledge test, and learner's log. The data were analyzed using a t-test. The findings of this study were: 1) The teaching stages of English for the local tourism instructional model were: Orientation, Preparation, Information gathering, Project presentation, and Wrap-up, and 2) The evaluation of the English for local tourism instructional model revealed that after taking the developed instructional model, the post-test mean scores of the students' English oral communication ability and their local attraction knowledge were significantly higher than their pre-test ones at the level of .05. The developed instructional model could improve students' English oral communication ability and their local attraction knowledge. The research results can be applied to create other instructional models, lessons, and learning procedures in the tourism context.

Keywords: Instructional model, Local tourism, English oral communication

บทนำ

ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังคงเป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศ ภาคการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องครอบคลุมตั้งแต่การท่องเที่ยวของแต่ละภูมิภาคไปจนถึงการท่องเที่ยวในท้องถิ่นระดับจังหวัด อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเติบโตในอัตราค่อนข้างสูง มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทางตรงของการท่องเที่ยว ประมาณร้อยละ 5.45 เมื่อเทียบกับ GDP รวมของประเทศ จึงกล่าวได้ว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อ

เทียบกับเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558, น. 24) ดังนั้น หากมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นระดับจังหวัด ที่มีเอกลักษณ์ของโคราชและความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวจะสามารถสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศซึ่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไว้ว่า ควรพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และด้านภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ รัสเซีย จีน และญี่ปุ่น

เป็นหลัก) ผ่านทางหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบัน การศึกษาที่สอนด้านการท่องเที่ยว และหลักสูตรการอบรม ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558, น. 37)

ภาษาและการท่องเที่ยวไม่สามารถแยกออกจากกัน ได้เนื่องจากนักท่องเที่ยวพูดภาษาที่แตกต่างกันจึงต้องมี ภาษาที่ให้เป็นสื่อกลางที่ใช้ได้กับนักท่องเที่ยวต่างชาตินั้น คือภาษาอังกฤษ จากการศึกษาเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษในการ จำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของ Prachanant (2012, pp. 117-125) พบว่า การพูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากที่สุด ตามด้วยการ ฟัง การอ่านและการเขียนตามลำดับนอกจากนี้ บุคลากรที่ ทำงานในธุรกิจการท่องเที่ยวยังมีปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จากการศึกษาเรื่องความพร้อมด้าน ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของลูกจ้างในธุรกิจท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานครเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของ Kuosuwan (2016, pp. 12903-12907) พบว่า ลูกจ้างที่ ทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครมีความ ต้องการจำเป็นอย่างมากในการพัฒนาและปรับปรุง ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะทักษะ การฟังและการพูดซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการ สื่อสารกับชาวต่างประเทศ จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ยังไม่มีตำรา หรือเอกสารประกอบการสอนภาษาอังกฤษที่มีเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น นครราชสีมาโดยตรง บริบทของบทเรียนไม่เกี่ยวข้องกับ ท้องถิ่น รวมทั้งผู้เรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการ เรียนการสอนน้อย อีกทั้งยังไม่มีงานวิจัยด้านการพัฒนารูป แบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวใน ท้องถิ่นที่ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้เนื้อหาที่มีบริบทท้องถิ่น ซึ่ง ผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในชั้นเรียน

แนวคิดการเรียนรู้พื้นฐานที่ส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารประกอบด้วย แนวคิดการเรียนรู้แบบ โครงงาน (Project-based learning) ตามแนวคิดของ Freid-Booth (1997, p. 6), Epstein & Ormiston (2007, pp.168-178) และ Stoller (2002, pp.107-120) เป็น

แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาการรู้ผ่านการทำโครงงาน เป็นการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ ด้วยตนเอง จากการศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วย ตนเอง โดยใช้ทักษะกระบวนการในหลายๆ ด้าน ใช้วิธีการ ศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนการทำงานและ สร้างผลงานตามความสนใจได้ด้วยตนเองโดยผู้สอนมี บทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก และให้คำปรึกษานอก กับแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based learning) ตามแนวคิดของ Prabhu (1987, pp. 23-26), Willis (2000, p. 40), Ellis (2004, pp. 146-147), Nunan (2004, pp. 35-38) และ Richards & Rodgers (2015, pp. 174-183) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมให้ เสร็จสมบูรณ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยมีการกำหนด ขั้นตอนของการดำเนินงานของกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน ผู้เรียนจะปฏิบัติกิจกรรมโดยมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเพื่อให้ เกิดผลสำเร็จอย่างใดอย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาเป้าหมายที่เน้น ด้านความหมายมากกว่ารูปแบบของภาษา

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรศึกษาวิจัยและ พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการ ท่องเที่ยวในท้องถิ่นที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และ ทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทการ ท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาอย่างแท้จริง ผู้วิจัย จึงหวังว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา น่าจะ สามารถเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวใน ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาของนักศึกษาได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา

2. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจาก การใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการ ท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาตามประเด็นดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษา

อังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการทดลองของ
นักศึกษากลุ่มทดลอง

2.2 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว
ในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ก่อนและหลังการทดลองของ
นักศึกษากลุ่มทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัด
นครราชสีมา เป็นการวิจัยและพัฒนา ผู้วิจัยแบ่งการดำเนิน
งานเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
พัฒนาขึ้นตามขั้นตอนในการสร้าง 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) การ
ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2)
สร้างรูปแบบการเรียนการสอน 3) การจัดทำเอกสาร
ประกอบรูปแบบฯ 4) การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ
และเอกสารประกอบรูปแบบฯ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3
ท่าน จากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและเอกสารประกอบ
รูปแบบตามข้อมูลที่ได้จากการประเมิน 5) การทดลองใช้รูป
แบบฯ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ 6) การแก้ไขปรับปรุง
รูปแบบฯ และเอกสารประกอบรูปแบบฯ ผลการดำเนินการ
ดังกล่าวจึงได้รูปแบบการเรียนการสอนฯ ฉบับสมบูรณ์
จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาการพูดภาษา
อังกฤษเพื่อการสื่อสารพบว่า

1. นักศึกษาไม่เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ
เนื่องจากไม่มีโอกาสใช้จึงมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวเพราะสิ่งที่
เรียนห่างไกลจากชีวิตจริง จึงไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้
ทำให้ขาดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

2. บุคลากรในธุรกิจการท่องเที่ยวมีปัญหาการใช้
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ต้องการพัฒนาและปรับปรุง
ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ต้องการบุคลากร
ที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวได้ดี

3. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการ
ท่องเที่ยวยังขาดตำรา หรือเอกสารประกอบการสอนภาษา
อังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นที่มีบริบทในจังหวัด
นครราชสีมา

จากการศึกษาแนวคิดพื้นฐานที่ส่งเสริมการพูด
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่นำมาพัฒนารูปแบบ
การเรียนการสอนมี 2 แนวคิด คือ

1. แนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นการจัดการ
ศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบ
ความรู้ใหม่ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ ผ่าน
ประสบการณ์การแก้ปัญหาหรือสถานการณ์จริง มีการแลกเปลี่ยน
เรียนรู้กับผู้อื่น ส่งเสริมการแสวงหาข้อมูล

การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ เกิดการเรียนรู้
อย่างมีความหมาย สามารถนำความรู้และทักษะไป
ประยุกต์ใช้ผ่านสถานการณ์หรือปัญหาในบริบทชีวิตประจำ
วันได้

2. แนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน เป็นการ
จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติภาระ
งานให้เสร็จสมบูรณ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการระบุ
ขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม
โดยมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเพื่อให้เกิดผลสำเร็จอย่างใดอย่าง
หนึ่ง โดยใช้ภาษาเป้าหมายที่สัมพันธ์กับภาระงาน เน้น
ความหมายหรือผลของกิจกรรมมากกว่ารูปแบบของภาษา
เนื้อหาที่เรียนได้จากโลกของความเป็นจริงหรือใกล้เคียงกับ
ความเป็นจริง

ระยะที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือวิจัย เครื่องมือที่ใช้
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีทั้งหมด 3 ชุด ประกอบด้วย
1) แบบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสารเป็นแบบทดสอบ การพูดบรรยายและสนทนาตาม
สถานการณ์ในบทบาทสมมติที่กำหนด โดยใช้เกณฑ์การ
ประเมินความสามารถในการพูด 5 ด้าน ของ FSI (The
Foreign Service Institute Oral Interview) (Oller, 1979,
pp. 320-323) 2) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว
ในท้องถิ่นเป็นแบบวัดที่มีข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป
และแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นแบบ
ทดสอบชนิดเลือกตอบ และ 3) บันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน
เครื่องมือวิจัยตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้าน
การสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบ
ความตรงของเนื้อหา ความถูกต้องเชิงภาษาและความ
เหมาะสมของแบบวัดและผ่านการทดลองใช้เพื่อตรวจสอบ
คุณภาพแล้ว

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองกับนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ ชั้นปีที่ 3 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 36 คน จัดการเรียนสัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 30 คาบ เป็นเวลา 10 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ก่อนดำเนินการทดลอง ทดสอบความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ด้วยแบบทดสอบภาคปฏิบัติเป็นการทดสอบการพูดบรรยายและพูดสนทนาตามสถานการณ์ในบทบาทสมมติที่กำหนดให้ และทดสอบความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ด้วยแบบวัดความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น และบันทึกคะแนนไว้

2. ขณะดำเนินการทดลอง ทดลองสอนกลุ่มทดลองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา เมื่อจบการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยให้กลุ่มตัวอย่างเขียนบันทึกการเรียนรู้ประจำหน่วยส่งผู้สอน

3. หลังดำเนินการทดลองเมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนการเรียน และวัดความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาด้วยแบบวัดความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาชุดเดียวกับที่ใช้ก่อนดำเนินการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามระดับความสามารถในการพูด และโดยรวม และหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง

2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบวัดความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รายด้าน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยรวมทุกด้าน ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติที่แบบไม่อิสระ (t-dependent)

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบวัดความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติที่แบบไม่อิสระ (t-dependent)

4. วิเคราะห์เนื้อหาบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนโดยการจัดหมวดหมู่

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาได้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีองค์ประกอบต่างๆ สัมพันธ์กันและผ่านการพัฒนาตามขั้นตอนในการสร้าง 6 ขั้นตอนผลการดำเนินการดังกล่าวได้รูปแบบการเรียนการสอนฉบับสมบูรณ์ ดังแสดงในภาพที่ 1

หลักการ

1. รูปแบบการเรียนการสอนนี้เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบข้อความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยใช้ปัญหาหรือสถานการณ์ในชีวิตจริงเป็นเครื่องมือในการสร้างประสบการณ์ให้เกิดเรียนรู้โดยใช้ภาษาเป้าหมายที่สัมพันธ์กับภาระงานและการบูรณาการเนื้อหาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นผ่านกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นร่วมกับการปฏิบัติจริงตั้งแต่ต้นจนจบส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย
2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้ปัญหาหรือสถานการณ์เป็นเครื่องมือในการสร้างประสบการณ์ทางภาษาเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นกระบวนการสืบสอบ การคิดวิเคราะห์ การคิด สร้างสรรค์ ผู้เรียนค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ ผู้สอนให้ความสำคัญกับการลงมือปฏิบัติ โดยใช้ทักษะภาษาในสถานการณ์จริง หรือใกล้เคียง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะทางภาษาที่ได้ในชั้นเรียนไปใช้สื่อสารในบริบทชีวิตจริงได้
3. รูปแบบการเรียนการสอนนี้ เน้นการเรียนรู้เนื้อหาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทการท่องเที่ยวในท้องถิ่นใกล้ตัวผู้เรียนช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริง หรือเชื่อมโยงเรื่องจริงของชีวิตจริงที่ผู้เรียนมีประสบการณ์อยู่แล้วเข้ากับสิ่งที่เรียนทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของบทเรียนเนื่องจากสิ่งที่ตนเรียนนั้นมีประโยชน์หรือสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

จุดมุ่งหมาย - เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น

กระบวนการเรียนการสอน

1. ขั้นปฐมนิเทศ (Orientation) ผู้สอนแจ้งเนื้อหารายวิชา และจุดประสงค์ของโครงการ แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มละ 3-5 คน ผู้สอนและผู้เรียนร่วมอภิปรายเพื่อเลือกและกำหนดกรอบหัวข้อของโครงการ ผู้สอนให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำโครงการโดยนำเสนอตัวอย่างชิ้นงาน ผู้เรียนทำภาระงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation) ผู้สอนให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำโครงการ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายรูปแบบของชิ้นงานสุดท้ายที่เป็นไปได้ ร่วมกันวางแผนและเลือกหัวข้อโครงการและกำหนดชิ้นงานสุดท้ายและรูปแบบการนำเสนอ ผู้เรียนประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับผู้สอนเพื่อวางแผนการทำงานและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบผู้เรียนทำภาระงานที่ได้รับมอบหมาย
3. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล (Information gathering) ผู้สอนให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นในสืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการสืบค้น เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปเพื่อจัดทำโครงการ จากนั้นผู้เรียนเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในและนอกห้องเรียนแล้ววิเคราะห์และสรุปข้อมูล ผู้เรียนประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับผู้สอนเพื่อจัดระบบข้อมูลในการจัดทำโครงการ
4. ขั้นนำเสนอโครงการ (Project presentation) ผู้สอนเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนด้านความรู้และทักษะการนำเสนอโครงการ ผู้เรียนประชุมกลุ่มย่อยเพื่อเตรียมนำเสนอโครงการอย่างเหมาะสม ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอโครงการ ผู้สอนบันทึกสังเกต และประเมินการนำเสนอ และให้ผู้เรียนประเมินโครงการด้วยตนเอง
5. ขั้นสรุป (Wrap up) ผู้สอนให้ข้อมูลป้อนกลับโดยแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ต่อผลงานของผู้เรียน ผู้เรียนช่วยกันสรุปประเด็นการเรียนรู้สำคัญที่เกิดจากการทำโครงการทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ

ภาพที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 2 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังทดลองของกลุ่มทดลอง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจำแนกตามพฤติกรรม การพูด 5 ด้าน ของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมการพูด ภาษาอังกฤษ	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน $\bar{X}$	S.D.	หลังเรียน $\bar{X}$	S.D.	MD	t	sig
1. การออกเสียง	6	2.944	.459	4.416	.691	1.472	15.429*	.000
2. ไวยากรณ์	24	12.444	2.832	16.888	2.314	4.444	13.106*	.000
3. คำศัพท์	24	12.055	2.807	16.833	2.677	4.777	10.554*	.000
4. ความคล่องแคล่ว	21	10.013	1.914	15.152	2.374	5.138	18.351*	.000
5. ความเข้าใจ	24	12.333	2.317	17.666	2.164	5.333	17.282*	.000
รวม	99	49.791	7.364	70.958	8.734	21.166	29.699*	.000

*p < .05

จากตารางที่ 1 พบว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจำแนกตามพฤติกรรมการพูดทั้ง 5 ด้านและโดยรวม หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักศึกษา กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังทดลองดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง

ความรู้เกี่ยวกับแหล่ง ท่องเที่ยวในท้องถิ่น	$\bar{X}$	MD	S.D.	t	sig
ก่อนการทดลอง	13.111	9.166	2.670	34.885*	.00
หลังการทดลอง	22.277		3.518		

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลมีเอกสารประกอบรูปแบบฯ ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ และแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอนฯ และเอกสารประกอบรูปแบบฯ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่ารูปแบบการเรียนการสอนฯ ที่พัฒนาขึ้นโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน กับนักศึกษากลุ่มทดลอง พบว่า

2.1 นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ ที่พัฒนาขึ้นมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ ที่พัฒนาขึ้นมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ด้านการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนแต่ละขั้นตอนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมีแนวคิดการเรียนรู้พื้นฐานที่ส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย แนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Freid-Booth, 1997, p. 6); (Epstein & Ormiston, 2007, pp.168-178) และ (Stoller, 2002, pp.107-120) และแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Prabhu, 1987, pp. 23-26); (Willis, 2000, p. 40); (Ellis, 2004, pp.146-147); (Nunan, 2004, pp. 35-38) และ (Richards & Rodgers, 2015, pp. 174-183) อีกทั้งมีแนวคิดพื้นฐานด้านการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน

สอนของ Joyce, Weil & Calhoun (2011, p. 6) และทิตนา แชมมณี (2552, น. 221) ที่สรุปไว้ว่า “รูปแบบการเรียนการสอน คือ สภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือ รูปแบบต้องได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพสามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ”

2. ด้านคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นที่ส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ในขั้นตอนหลักทั้ง 5 ขั้นตอนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ ขั้นปฐมนิเทศ ขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นนำเสนอโครงงาน และขั้นสรุป การเรียนรู้แบบโครงงานจึงเป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ในสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงที่มีประสิทธิภาพสำหรับการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Siritaratn (2007) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sunanratn (2013) อีกทั้งผลจากแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการมอบหมายงานที่มีสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร (Willis, 2000, pp. 23-24) ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sanguanngarm (2010) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบันทึกการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสะท้อนการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อสิ่งที่เรียนรู้นั้นมีบริบทที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นซึ่งเน้นการเรียนรู้เนื้อหาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทการท่องเที่ยวในท้องถิ่นใกล้ตัวผู้เรียนช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริง หรือเชื่อมโยงเรื่องของชีวิตจริงที่ผู้เรียน

มีประสบการณ์อยู่แล้วเข้ากับสิ่งที่เรียนทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของบทเรียนเนื่องจากสิ่งที่ตนเรียนนั้นมีประโยชน์หรือสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ อีกทั้งผู้เรียนยังกระตือรือร้นกับการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน เนื่องจากบริบทการเรียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ใช้เนื้อหาที่มีบริบทมาจากประเทศเจ้าของภาษา ผู้เรียนจึงไม่มีโอกาสได้เรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับท้องถิ่นที่ใกล้ตัวผู้เรียนมากนัก

ดังนั้น การเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานและแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน โดยใช้เนื้อหาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาเป็นสื่อจึงเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่สามารถส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพในสถานการณ์ปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนนี้มีพื้นฐานมาจากแนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานและแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ผู้สอนจึงต้องเข้าใจหลักการอย่างเพียงพอ ไม่ทอดทิ้งให้ผู้เรียนทำโครงงานตามลำพัง ควรวางแผนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน

2. การนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมาไปใช้กับนักศึกษาระดับอื่นๆ สามารถเรียนรู้ตามขั้นตอนและเนื้อหาเดียวกันได้ โดยอาจปรับเปลี่ยนเนื้อหาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถาบันการศึกษา

3. ควรมีการศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry-based learning) หรือ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) ที่เน้นกระบวนการคิด กับกลุ่มตัวอย่างในระดับอื่นๆ และควรศึกษาตัวแปรด้านความร่วมมือในการทำงานเนื่องจากแนวคิดดังกล่าวส่งเสริมการทำงานร่วมกันของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). *รายงานภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว*. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2559, จาก https://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7533
- ทิตินา แคมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ellis, R. (2004). *Task-based language learning and teaching*. China: Oxford University Press.
- Epstein, R. and Ormiston, M. (2007). *Tools and tips for using ELT materials: A guide for teachers*. Michigan: University of Michigan.
- Freid-Booth, D. L. (1997). *Project work (8th ed.)*. New York: Oxford University Press.
- Joyce, B., Weil, M. and Calhoun, E. (2011). *Models of teaching (8th ed.)*. Boston: Pearson Prentice Hall.
- Kuosuwan, B. (2016). The readiness of English communication skills of tourism employees in Bangkok for entering the ASEAN Community. *International Journal of Environmental & Science Education*, 11(18), pp. 12903-12907.
- Nunan, D. (2004). *Task-based language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Oller, J. W. (1979). *Language testing at school: a pragmatic approach*. London: Longman.
- Prabhu, N. S. (1987). *Second language pedagogy*. New York: Oxford University Press.
- Prachanant, N. (2012). Needs analysis on English language use in tourism industry. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, (66), pp. 117-125. Retrieved December 15, 2017, from <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.11.253>

- Richards, J. C. and Rodgers, T. S. (2015). *Approached and methods in language teaching* (4th ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Sanguanngarm, N. (2010). *A development of the English tourist guides course using a task-based approach to enhance the oral English communication ability of Chiang Mai Rajabhat University Undergraduates*. (Doctoral dissertation, Chulalongkorn University).
- Siritaratn, N. (2007). *A development of the English oral communication course using the project-based learning approach to enhance English oral communication ability of Kasetsart University students*. (Doctoral dissertation, Chulalongkorn University).
- Stoller, F. L. (2002). *Project Work: A Means to Promote Language and Content*. In J. Richards & W. Renandya (Eds.), *Methodology in Language Teaching: An Anthology of Current Practice* (Cambridge Professional Learning, pp. 107-120). Cambridge: Cambridge University Press. Retrieved December 15, 2017, from doi:10.1017/CBO9780511667190.016
- Sunanratn, T. (2013). *A development of English oral communication for marketing course based on the project-based learning approach to enhance undergraduate students' oral communication abilities and social skills* (Doctoral dissertation, Chulalongkorn University).
- Willis, J. (2000). *A framework for task-based learning*. Oxford: Longman Handbook.